

teurens Erklæring i Anledning af Udvalgets Bemærkninger, forudstikke den almindelige Bemærkning, at Theatrets Virksomhed dog maa erkjendes at være i en heldig Fremgang. Det maa erkjendes, hvad der er Hovedsagen, at Personalet som en Heelhed udfører bedre Præstationer end før, og at det skrider saaledes frem i kunstnerisk Virksomhed, som gjør Theatret Vre. Endvidere kan det ikke miskjendes, at Theaterbesøget i de sidste Aar i Gjennemsnit er steget, og at navnlig det dannede Publicum besøger det temmeligt flittigt; og det er saameget mere værd at lægge Mærke hertil, som det maa antages, at det Modsatte er Tilfældet med de fleste større Theatre i Udlandet. Man kan fremdeles ikke undlade at bemærke, at vort Theater, saa at sige, fortrinligen tager Hensyn til de paagjældende Stykkers Værd i og for sig, uden at see saa meget paa, om de ere gode Kassestykker, og det viser sig, at Publicum her agter Smagen, hvorimod man i Udlandet bestandigt seer, at Theaterbestyrrelserne nødes til at opføre saadanne Stykker, som ville give en god Indtægt for Kassen, men i æsthetisk Henseende ere forfæstelige. Det gjør ikke Saameget til Sagen, at der ere enkelte fremragende høitstaaende Talenter ved et Theater, men det kommer an paa den hele Samvirken, paa det gode Sammenspil, og, naar man tager begge Dele sammen, nemlig baade de enkelte særdeles begavede Stuepillere og det gode Sammenspil, kan man med Sandhed sige, at vort Theater i dette Døgn staaer temmelig høit, og derfor, som sagt, befinder sig i en Fremadskriden. Men just derfor har ogsaa Theaterdirecteuren henledet Opmærksomheden paa, at det at foretage, hvad han kalder Experimentet med et Institut, som befinder sig i en saadan Tilstand, er misligt, og jeg kan ikke skjønne rettere, end at jeg maa give ham Ret i saa Henseende og ansee Oprettelsen af et Theaterraad, for at give Theatret en mere republikansk Forfatning, for et misligt Experiment. Den ærede foregaaende Taler har fremsat udførlige Grunde derimod, hvorfor jeg kun ganske kort skal søge at sammenfatte nogle, som jeg troer, Hovedmomenter. For at revidere Reglementerne, behøver man ikke at have et stadigt The-

aterraad; der behøves kun een Gang for alle en valgt Commission, som gennemgaaer Reglementerne og gjør Indstilling til Forandringer, og jeg vilde finde det meget naturligt, om denne Commission bl. A. kom til at bestaae af enkelte udmærkede Stuepillere, men dette har, saavidt jeg kan skjønne, Intet at gjøre med Oprettelsen af et Theaterraad i den Forstand, Udvalget har foreslaaet det. Hvad den anden Gjenstand angaaer, nemlig Spørgsmaalet om den faste Ansættelse, har Theaterdirecteuren indrømmet, at en vis raadgivende Myndighed af Stuepillerne vel kunde være paa sin Plads ved den foreløbige Prøve, men han har anset det for høit ueheldigt, hvis den kongelige Ansættelse skulde afhænge af et saadant Theaterraad. Saaledes som min høitagtede Formand nærmere har udviklet, har han især fremhævet, at Følgen deraf sandsynligviis vilde blive, at den Paagjældende, om hvis faste Ansættelse der var Spørgsmaal, ved ethvert Middel vilde søge at vinde de enkelte Medlemmers Velvillie ved eensidigen at tage Instruction hos dem, og dette er Noget, som ikke kan Andet end have en skadelig Indflydelse paa Kunsten. Hvad dette Theaterraads øvrige Virksomhed angaaer, da maa jeg tilstaae, at det ikke staaer klart for mig, hvorledes Udvalgets Forslag i saa Henseende er at forstaae, om det skal have Indflydelse paa Alt, hvad Regulativerne omfatte, om dets Indflydelse skal være raadgivende eller besluttende. Er det en blot raadgivende Myndighed, det har, har det kun en moralsk Magt af mindre Betydning, hvorved det i Længden ei bliver tilfreds, og faaer det en besluttende Myndighed, saa opløser man derved Directorens Magt, saa opgiver man den Genhed i Bestyrrelsen, som betynger den Mands ei blot juridiske Ansvar men og hans moralske Ansvar for Publikum, Magten gaaer over til et Theaterraad, til en collegial Autoritet, hvor den enkelte ikke har Ansaret, og hvor Enhver kan gjøre sin Mening gjældende, uden at det kan paapeges, hvorfra den er kommen. Det foreskommer mig saaledes, at da man har havt saa særdeles Meget imod denne uansvarlige collegiale Regjering i det Hele taget, bør man alermindst indføre en saadan Autoritet ved vort Theater.